

FORSVARSMINISTERIET
DANISH MINISTRY OF DEFENCE

23. maj 2012

Besvarelse af forsvarsudvalgsspørgsmål nr. 240 stillet af Forsvarsudvalget.

Spørgsmål nr. 240:

Vil ministeren oversende talepapir fra besvarelsen af samrådsspørgsmål K og L den 24. april 2012?

Svar:

Herunder er gengivet mit talepapir til besvarelse af Forsvarsudvalgets samrådsspørgsmål K og L, der blev besvaret i samråd den 24. april 2012. Det skal understreges, at det talte ord gælder:

- "Jeg vil tillade mig at besvare samrådsspørgsmål K og L under ét.
- I spørgsmål K og L spørges der konkret til breve af 26. august og 15. september 2011 fra forsvarschefen til Forsvarsministeriet. Lad mig starte med at konstatere, at der mig bekendt ikke er afsendt breve fra den daværende forsvarschef til Forsvarsministeriet hverken d. 26. august eller d. 15. september 2011, som ellers anført af spørgeren.
- Korrespondancen på de nævnte datoer har en teknisk karakter og vedrører den praktiske udførelse af de beslutninger, der allerede var truffet tidligere, startende med indgåelsen af den politiske aftale om Helmand-planen 2011-2012 mellem den daværende regering, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre og Liberal Alliance den 22. februar 2011.
- Der har på den baggrund ikke været særskilt anledning til at orientere forligskredsen om den i spørgsmålene omtalte tekniske korrespondance mellem Forsvarskommandoen og departementet.
- Når det er sagt, vil jeg da gerne komme spørgeren i møde og uddybe forløbet i efteråret 2011 – som det også fremgår af mit brev til forsvarsforligskredsen fra den 15. marts i år – herunder den korrespondance af mere teknisk karakter på de datoer, som spørgeren refererer til:
  - Den 26. august 2011 sendte Forsvarsministeriet bemyndigelse til Forsvarskommandoen til implementering af Helmand-planen. Bemyndigelsen til implementering er i

sagens natur baseret på den politiske aftale om Helmand-planen 2011-2012, der blev indgået den 22. februar 2011. Endvidere er bemyndigelsen baseret på de dansk-britiske drøftelser, der fandt sted efter aftalen blev indgået. Bemyndigelsen blev godkendt af den daværende forsvarsminister den 23. august 2011.

- I forlængelse af Forsvarsministeriets bemyndigelse sendte Forsvarskommandoen den 15. september 2011 en foreløbig beskrivelse af mulighederne for at udsende et mobilt luftoperationscenter til det nordlige Afghanistan. Forsvarskommandoen bad i skrivelsen om Forsvarsministeriets vurdering af, hvorvidt dette lå inden for Helmand-planens rammer. Hvis dette var tilfældet, agtede Forsvarskommandoen at iværksætte nærmere undersøgelser, herunder gennemføre rekognoscering. Forsvarskommandoen anmodede i skrivelsen om en afklaring snarest belejligt.
- For at imødekomme Forsvarskommandoens behov besvarede Forsvarsministeriet senere samme dag – den 15. september 2011 – Forsvarskommandoen med en kontormail, hvori Forsvarskommandoen blev meddelt, at den foreløbige beskrivelse vurderedes at være inden for rammerne af Helmand-planen.
- Dette dækker korrespondancen for de datoer (den 26. august og den 15. september), som anføres af spørgeren. For en god ordens skyld vil jeg her kort beskrive det videre forløb vedrørende den endelige bemyndigelse til at udsende luftoperationscentret:
- Den 24. november 2011 sendte Forsvarskommandoen en endelig indstilling vedrørende udsendelse af luftoperationscentret til det nordlige Afghanistan.
- Den 5. december 2011 besvarede Forsvarsministeriet Forsvarskommandoens indstilling med en mail, hvori Forsvarskommandoen bemyndiges til at udsende luftoperationscentret til det nordlige Afghanistan.
- Som det også var tilfældet i denne sag, er bemyndigelser vedrørende udsendelse af styrkebidrag på dette sene tidspunkt i processen af teknisk og administrativ karakter. Det er derfor helt normalt, at ministeren ikke er involveret i denne del af processen.
- Forinden denne korrespondance havde de mere principielle sider af sagen – som jeg har anført i min redegørelse af 15. marts 2012 – været drøftet på relationsmøder mellem den daværende forsvarsminister og daværende forsvarschef flere gange (den 27. april, 25. maj, 22. juni og 22. august 2011).

- I den forbindelse understregede den daværende forsvarsminister, at afvigelse fra Helmand-planen i en retning, der ville give en skærpet kampprofil, ville være undergravende for den brede politiske enighed.
- Som det også fremgår af min redegørelse af 15. marts 2012, skal den tidligere forsvarschefs indvendinger mod udsendelse af det danske luftoperationscenter – til fordel for blandt andet landmilitære kampstøttekapaciteter – ses i sammenhæng med det danske ansvar for kampgruppen om byen Gereshk i den centrale del Helmand-provinsen.
- Og da man fra militær side – på baggrund af de dansk-britiske drøftelser om implementering af Helmand-planen – anbefalede, at det ville være mest hensigtsmæssigt for begge parter, at den danske kampgruppe skulle omlægges i februar 2012, kan det således konstateres, at den tidsmæssige præmis for den daværende forsvarschefs indvendinger efterfølgende er ændret.
- Luftoperationscentret blev således ikke udsendt på bekostning af kapaciteter til en kampgruppe under dansk ledelse. Udsendelsen af luftoperationscentret er sket som led i den tidligere nævnte markante omlægning af den danske indsats i Afghanistan som beskrevet i Helmand-planen 2011-2012. Der er tale om et godt og relevant bidrag, der med et relativt begrænset antal personer løser en vigtig og kompliceret overvågnings- og koordinationsopgave i det nordlige Afghanistan.
- Jeg vil her gerne slå fast, at forsvarschefens rådgivning om de militære hensyn – efter min opfattelse – vejer tungt i den helhedsvurdering, som den ansvarlige forsvarsminister altid må foretage i en given sag. Om samme opfattelse så også var tilfældet på pågældende tidspunkt, må spørgeren jo spørge den tidligere minister om.
- Herudover vil jeg gerne understrege – med fare for at gentage mig selv fra tidligere besvarelser af spørgsmål i denne sag – at vi taler om et relevant dansk bidrag, som der var bred politisk enighed om at udsende som element i Helmand-planen 2011-2012, og som på fin vis bidrager til den samlede internationale indsats i Afghanistan
- Sagen om udsendelse af det danske luftoperationscenter relaterer sig som nævnt til drøftelser under implementeringen af den danske Helmand-plan, som fandt sted under den tidligere regering.
- Og som jeg ligeledes har været inde på, så fandt der i forbindelse med denne implementering en række direkte drøftelser sted mellem den daværende minister (spørgerens partifælle) og den daværende forsvarschef.

- I dag er det mobile luftoperationscenter udsendt, og det gør et rigtig godt og efterspurgt stykke arbejde, og – som det også fremgår af min redegørelse af 15. marts 2012 – har der i øvrigt været uformelle kontakter fra allierede, som har forespurgt, om man fra dansk side ser muligheder for at forlænge udsendelsen.
- Det afslutter min besvarelse af de to spørgsmål.”